

Jakt och säkerhet

Är jakten säker eller inte? Svaret på denna fråga måste trots inträffade olyckor vara ett klart ja. Med närmare 300.000 jägare ute i skogarna och en statistik på 1,6 omkomna jägare per år pekar allt på detta. Dessutom inkluderar siffran även hjärtinfarkter och andra sjukdomstillstånd som oavsett plats och aktivitet hade fått samma utgång.

Det är vi jägare som skapar förutsättningarna för säker jakt. Dels genom att hantera våra vapen på ett säkert sätt, och dels genom att följa anvisningar från jaktledaren vad gäller uppträdande vid samlingar, i skogen och på pass.

Säkerhetsaspekterna ingår som en väsentlig del i jägarutbildningen. I jägarexamensutbildningen fokuseras på säkerhet. Den som i det praktiska provet misslyckas i momentet säker vapenhantering får åka hem och läsa på. Övriga praktiska prov kan man få försöka ”en gång till”. Den nya jaktledarutbildningen har även den fokus på säkerhet. Jaktledarens roll och ansvar måste vara tydlig för alla i jaktlaget och får aldrig ifrågasättas.

Följande regler är avsedda som en hjälp och ett stöd för jaktledaren och jaktlaget att kunna bedriva säker jakt. Det är naturligtvis upp till varje jaktledare och jaktlag att göra avsteg från sådant som man anser inte berör det egna jaktlaget, men man skall vara väl medveten om vilka konsekvenser som eventuella avsteg kan medföra.

Inför jakten

Inför jakten skall ett PM upprättas med uppgifter om hur jakten skall bedrivas, vilka djur som skall fällas och vilka säkerhetsföreskrifter som gäller. Hur man skall uppträda med vapen i olika situationer. Att idag samlas och stå med laddade vapen tror vi inte förekommer. Att i alla sammanhang när vi samlas se till att brytvapen är brutna och slutstycken utdragna och magasin och patronlägen tomma är en självklarhet, men icke desto mindre skall detta anges i PM-et. Hur man skall vara klädd, röda hattband och/eller signalvästar skall också omtalas. En jaktkamrat som i detta sammanhang lätt blir bortglömd är hunden. Det finns idag utomordentliga signalfärgade halsband och täcken för hundar. Använd dem!

Under jakten

Inför jakten skall PM delas ut. Detta görs lämpligen vid samlingen inför jakten. En del jaktledare kräver att jakttagarna skall kvittera dokumentet för att på detta sätt bekräfta att man tagit del av instruktionerna. Uppträdande på passet, när man får ladda sitt vapen, tillåtna och förbjudna skjutriktningar var man har sina passgrannar samt hur samband med övriga deltagare skall ske. Hur man agerar efter skott, vad som gäller vid ett eventuellt eftersök och hur långt man får röra sig från passet. Passplaceringarna syftar inte bara till att man skall hitta rätt ställe där viltet går. Ännu viktigare är passplaceringarna ur säkerhetssynpunkt. Hundförare har här ett stort ansvar att hela tiden vara informerad om var passen finns och lika viktigt att hålla passkyttarna informerade om var han befinner sig. Radiokommunikation i detta sammanhang är oerhört viktigt.

Eftersök

Detta är en situation som lätt kan innebära förhöjd risk. Man vill så oerhört gärna att påskjutet och eventuellt skadat vilt skall fällas så snart som möjligt. Men återigen, säkerheten går före. Passkyttars uppträdande, eftersökspatrullens (hund, hundförare och skyttar) uppträdande, radiosamband och framförallt jaktledares förmåga att se till att eftersöket bedrivs på ett säkert sätt är A och O. Eftersökspatrullen skall fortlöpande via radio rapportera var man är och vart man är på väg.

Efter jakten

Samling med plundrade vapen, öppna slutstycken och i förekommande fall brutna vapen. Det är i detta läge lätt att glömma, här kommer civilkuraget in. Är det någons uppträdande som inte känns bra så är det var och ens skyldighet att säga till.

Nedanstående är ett förslag och exempel till säkerhetsbestämmelser som skall ingå i PM för jakten. Texten är hämtad från Jägareförbundets jaktledarutbildning.

Exempel på SÄKERHETS- och SKJUTFÖRESKRIFTER

1. Passkytt skall stå max 1 m från markering och får lämna passet efter återsamlingssignal -t.ex. 3 horns signaler. Har ni skjutit, stå kvar på passet tills jaktledningen kommer.
2. Laddat vapen endast på pass, i övrigt slutstycket utdraget eller vapnet brutet.
3. Passkytt skall orientera sig om var grannpassen är belägna - inga skott inom en sektor av 45 grader på bägge sidor grannpassen. Det är i detta sammanhang viktigt att "jaktgäster" inte glöms bort. "Vägpas" innebär förhöjd risk.
4. Inga skott mot djur i silhuett eller då ni inte ser kulans nedslagsplats efter genomskott - betänk att kulan efter genomslag av ett djur förvandlas till dåligt hagelskott som rör sig strutformigt från utgångshålet med stora skadeskjutningsrisker av djur rakt eller snett bakom. Beakta rikoschettrisen i stenig terräng, berg och frusen åkermark.
5. Passkytt har själv att avgöra då skott ej bör avges mot drevet.
6. Inget skott eller avlivning av djur med gevär då ni har hundar närmare än 50 m.
7. Max skjutavstånd: Vak- och smygjakt 100 m samt rena sidoskott mot bogen, övrig jakt 80 m i rena sidolägen.
8. Inget nytt djur får påskjutas förrän det första fallit och ligger kvar.
9. Skottplatsundersökning endast efter jaktledarens tillstånd.
10. Röda hattband eller mössor skall bäras av samtliga deltagare. Drevkarlar och hundförare skall ha signalvästar.
11. Vid eftersök måste du kunna ge information om följande:
  - a Art
  - b Antal djur i grupp
  - c Kön -ev kännetecken
  - d Skottplats -tid
  - e Skottreaktion
  - f Sista sedda plats
  - g Hundar efter

Eventuella kompletteringar och anpassningar till det egna jaktlagets förhållanden är naturligtvis inte bara tillåtet utan även i vissa fall nödvändigt. Har jaktlaget lämnat jakthornet hemma går det givetvis bra att använda radiokommunikationen förutsatt att alla i jaktlaget har väl fungerande radioapparater inställda på samma frekvens eller kanal (kolla innan jakten och var medvetna om att en test på 2 m inte är nog). En räddningsplanka kan vara signalskott (två för kalv och tre för vuxet djur brukar vara en standardmeny). Vidare, har jaktlaget beslutat om signalvästar skall detta framgå av instruktionerna i PM-et.

Vi vill även passa på att flagga för Jägareförbundets jaktledarutbildning. Denna utbildning innehåller mycket matnyttigt, inte bara säkerhet utan den är även en idébank för jaktledarna.

Om vi fortsätter att fokusera på säkerhetsaspekterna kommer jakten även fortsättningsvis vara en säker sysselsättning. När det går slentrian i det hela insmyger sig riskerna, var därför observant, tänk på ditt uppträdande och våga säga till.

God (och säker) jakt önskar
Jägareförbundet Uppsala län